

Начало>Предприемане на съдебни действия>Къде и как>Лихви

Лихви

Словения

1 Законната лихва“ регламентирана ли е в държавата членка? Ако това е така, какво е определението за „законна лихва“ в държавата членка?

Понятието „лихва“ е определено в член 374 от Кодекса за задълженията (*Obligacijski zakonik*, наричан по-долу „КЗ“, обн. в *Uradni list RS* (Държавен вестник на Република Словения), бр. 97/07 — официален консолидиран текст, заедно с решение 64/16 на Върховния съд), който предвижда, че освен главницата, длъжникът дължи и лихва, когато това е предвидено по закон или е уговорено между кредитора и длъжника.

Ако длъжникът изпълни парично задължение със закъснение, съгласно член 378, параграф 1 от КЗ освен главницата той дължи и лихва за забава.

Договорната лихва се урежда в член 382 от КЗ, който предвижда, че страните по договора може да се споразумеят длъжникът да плаща договорна лихва в допълнение към главницата от момента на възникване на паричното задължение до настъпването на падежа.

В Словения сложната лихва е забранена, което означава, че дължимата, но неизплатена лихва не подлежи на олихвяване, освен ако по закон не е предвидено друго. Съответно договорна клауза, която предвижда допълнителна лихва върху неизплатена дължима лихва, е нищожна. В рамките на договор обаче може да се уговори лихвеният процент да се повиши, ако длъжникът не погаси навреме дължимата лихва.

При все това член 27а от Закона за защита на потребителите (*Zakon o varstvu potrošnikov*) (UL RS бр. 98/04 — официален консолидиран текст, бр. 114/06 — Закон за въвеждане на еврото (*Zakon o uvedbi eura*, ZUE), бр. 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 и 19/15) предвижда, че независимо от общите разпоредби за задълженията, страните по договора не могат да уговорят прилагането на по-високи лихвени проценти от определените в КЗ в случай на просрочено плащане от потребителя.

Съгласно КЗ, ако договорената лихва за забава или договорна лихва е над 50 % по-висока от законния лихвен процент за забава, споразумението се счита за лихварски договор, освен ако кредиторът може да докаже, че не се е възползвал от бедственото или затрудненото финансово положение на длъжника, от неговата неопитност, небрежност или пристрастеност, или че изгодата, която е извлякъл за себе си или за трето лице, не е явно несъразмерна спрямо даденото от него или онова, което е обещал да даде или извърши. Това правило не се прилага за търговските договори, т.е. договорите, сключени между стопански субекти (дружества и други юридически лица, извършващи стопанска дейност, или еднолични търговци).

2 Ако е предвидена законна лихва, какъв е нейният размер/ставка и какво е правното основание за прилагането му/й? Ако са предвидени различни ставки на законната лихва, какви са обстоятелствата и условията за тяхното прилагане?

Член 378, параграф 2 от КЗ предвижда, че лихвата за забава е 8 % годишно, освен ако по закон не е предвидено друго. Съгласно член 379 от КЗ кредиторът и длъжникът може да се договорят за по-висока или по-ниска лихва за забава от определената по закон (договорно определена лихва). Както беше подчертано, за просрочено плащане от потребител в качеството му на страна по договор не може да се уговаря по-висока лихва за забава от предвидената в закона.

Лихвата за забава се урежда със специален закон — Закона за законната лихва по просрочени задължения (*Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti*, обн. в UL RS бр. 11/07 — официален консолидиран текст; наричан по-долу ZPOMZO-1). В член 2 от този закон се предвижда, че размерът на законната лихва за забава, като се има предвид член 3, параграф 1, буква г) от Директива 2000/35 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2000 г. относно борбата със забавяне на плащане по търговските сделки (ОВ L 200, 8.8.2000 г., стр. 35), е в размер на основния лихвен процент плюс 8 процентни пункта. Законната лихва се прилага на шестмесечие, с начало от 1 януари или от 1 юли. Основният лихвен процент е лихвеният процент, прилаган от Европейската централна банка за основните извършени от нея операции по рефинансиране преди първото календарно число на съответния шестмесечен период. Министърът на финансите публикува законната лихва по просрочени задължения (лихва за забава) и промените в нея в Държавен вестник на Република Словения. Законната лихва за забава, приложима от 1 януари 2017 г. и валидна за следващите шест месеца, е в размер на 8 %.

Договорният лихвен процент е определен в член 382 от КЗ. По-специално в случаи, когато е уговорена договорна лихва, но не и самият лихвен процент и датата на падежа, годишната лихва е в размер на 6 % и се дължи едновременно с главницата. Договорната лихва престава да се начислява, когато размерът на неизплатената дължима лихва надхвърли този на главницата.

3 Ако е необходимо, налице ли е допълнителна информация относно начина на изчисляване на законната лихва?

Информация за основния лихвен процент и лихвения процент за забава е достъпна и на [уебсайта на Банката на Словения](#).

Примерно изчисление на лихвата може да се направи на [уебсайта на Върховния съд на Република Словения](#).

4 Предоставя ли се безплатен онлайн достъп до правното основание, посочено по-горе?

[Кодекс за задълженията на Република Словения](#)

[Закон за законната лихва по просрочени задължения](#)

[Закон за защита на потребителите](#)

Последна актуализация: 04/03/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.